ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮರಳು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ರೂಪಿಸಿರುವ ಮಾನದಂಡಗಳ ಬಗ್ಗೆ

18 (450) ಶ್ರೀ ಖಾದರ್ ಯು.ಟಿ. (ಮಂಗಳೂರು) : ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೆ?

ಅ) ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಮರಳು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ರೂಪಿಸಿರುವ ಮಾನದಂಡಗಳೇನು;

ಆ) ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮರಳು ನೀತಿ ನಿಯಮ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮರಳು ಉದ್ದಿಮೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ;

ಇ) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮರಳು ಉದ್ದಿಮೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿರುವವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆ ತಪ್ಪಿಸಲು ಸರ್ಕಾರವು ಗಮನಹರಿಸುವುದೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್. ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು) :

ಅ) ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರಳು ಗುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಉಪಖನಿಜ ರಿಯಾಯಿತಿ ನಿಯಮಾವಳಿ, 1994ರ ನಿಯಮ 21 (2-B) ರಂತೆ ಬಹಿರಂಗ ಹರಾಜು ಮೂಲಕ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕರಾವಳಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ:ಸಿಐ 58 ಎಂಎಂಎನ್ 2002, ದಿ: 08–11–02 ರಂತೆ ಮರಳು ತೆಗೆದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮುಂಗಡ ರಾಜಧನ ಪಾವತಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ 90 ದಿನಗಳ ಅವಧಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರವಾನಗಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಅವಧಿ ಮುಗಿದ ನಂತರ ಪುನಃ ಮುಂಗಡ ರಾಜಧನ ಪಾವತಿಸಿ ಪರವಾನಗಿ ಪಡೆಯಬಹುದು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರಳು ನಿಕ್ಷೇಪಗಳ ಕೊರತೆ ಹಾಗೂ ಮರಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಡಿಕೆಯಿರುವುದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಖ್ಯೆ ಸಿಐ 250 ಎಂಎಂಎನ್ 2009, ದಿ: 28–08–09 ರಂತೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮರಳು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಆ) ಮರಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮರಳು ಉದ್ದಿಮೆದಾರರು ಮತ್ತು ಬಳಕೆದಾರರು ಅನುಸರಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಯಮಗಳಲ್ಲಿನ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು

ನಿವಾರಿಸಲು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮರಳು ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಇ) ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮರಳು ಸಾಗಾಣಿಕೆದಾರರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಸರಳವಾದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರವಾನಗಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಮರಳು ಉದ್ದಿಮೆದಾರರು ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಿಸಲು ಹೊಸ ಮರಳು ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

ಶ್ರೀ ಯು.ಟಿ.ಖಾದರ್ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಉತ್ತರ ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರವು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು, ಎಂದು ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಇದು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಸರ್ಕಾರ ಮಾತ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸರ್ಕಾರ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುವುದು, ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುವುದು, ನೋಡಲಾಗುವುದು, ಇದೆ ಉತ್ತರ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮರಳು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯು ವಿಷಯ. ಅದು ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನದಿಯ ಪ್ರದೇಶ ಒಂದು, ಇನ್ನೊಂದು ಗಡಿ ಪ್ರದೇಶ. ಇವೆರಡು ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ. ಏಕೆ ಈ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ, ಮರಳು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ನಿಷೇಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದು 2009 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಕಾನೂನು ತಂದಿತು. ಇದು ಬರಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದಲ್ಲದೆ ಇದರ ನಂತರ black market, agents, ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಮತ್ತು ಡಿ.ಸಿ.ಯವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹೋಗಿ ಹಿಡಿಯುವುದು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದೇ ಒಂದು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿರುವವರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮರಳು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ತುಂಬಾ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಪೂರಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ?

ಶ್ರೀ ಯು.ಟಿ.ಖಾದರ್ : 300 ರೂಪಾಯಿ ರಾಯಲ್ಟಿ ಕಟ್ಟಿ ಕೇರಳಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಒಂದು ಲೋಡ್ ಮರಳಿಗೆ 5 ರಿಂದ 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯವರಿಗೆ ಮರಳು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕೋರಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ, ಮರಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಮರಳು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಿಂದ ರಸ್ತೆ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಹಾಳಾಗುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ನದಿಗಳಿಂದ ಮರಳನ್ನು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ನೀವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ?

ಡಾ: ಹೆಚ್.ಸಿ.ಮಹದೇವಪ್ಪ : ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮರಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದಾಂದಲೆಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. BBMP and Human Developmentಗೆ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಸೀಮಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಅಗತ್ಯ ಇದೆ. ಆದರೆ, ಅದನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ದೊಡ್ಡ ಮಾಫಿಯಾ ತರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಟಿ.ನರಸೀಪುರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ತರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇರುವ ಟೆಂಡರ್ ಗೈಡ್‌ಲೈನ್ಸ್ ಅನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಾರಿಗಳು ಓಡಾಡಿ ಅಲ್ಲಿನ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಹಾಳಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೀವು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದಾಂದಲೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಮರಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯಿಂದ ಹಣಕಾಸಿನ ವಹಿವಾಟು ಆಗುವುದರಿಂದ ಎಸ್‌ಸಿ: ಎಸ್‌ಟಿ ಜನರಿಗೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ 2005ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕ್ಯೂರ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದನ್ನು incorporate ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ

ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಟಿ.ರವಿ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂಥ ಯು.ಟಿ.ಖಾದರ್ ರವರು ಮತ್ತು ಡಾ: ಹೆಚ್.ಸಿ.ಮಹದೇವಪ್ಪರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಮರಳಿನ ದೊಡ್ಡ ಮಾಫಿಯ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಲೆ ಎತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮರಳನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏಳೆಂಟು ತಿಂಗಳಿಂದ ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದರೆ, ಪ್ರತಿ ದಿನ ನೂರಾರು ಲೋಡ್ ಮರಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಲೋಡ್ ಮರಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ 4 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊರಗಡೆ ಒಂದು ಲೋಡ್‌ಗೆ 12 ರಿಂದ 13 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮರಳು ಮಾಫಿಯಾಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೂಡ ಶಾಮೀಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಮರಳು ಗಣಿ ನೀತಿಯನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ತರದಿದ್ದರೆ ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಾಫಿಯಾ ಆಗಿ ಈ ಮಾಫಿಯಾಗಳೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜಧನವೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕಡೂರಿನಲ್ಲಿ ಮರಳಿನ ಕ್ವಾರಿಗಳಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೂಲಗಳಿಲ್ಲ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೊಸದುರ್ಗದಿಂದ ಕಡೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮರಳು ಸಾಗಾಣಿಕೆಯಾಗ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿಯವರೆ, ಅವರು ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ. ಅವರು ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ನೀವು ಕಡೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ : ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇ ನೆಂದರೆ, ಈ ಕ್ವಾರಿಗಳಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಕೊಡಿ. ಆದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಣ್ಣ ಜನತಾ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮರಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವವರಿಗೆ ತಹಶೀಲ್ದಾರ್ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್‌ನವರು

ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಸುಮಾರು 2000 ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ದಂಡ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೊರ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಮರಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಬಾರದೆಂದು ನೀವು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿರುವಂಥ ಫಲಾನುಭವಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ತಾವು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ : ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಉಪ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು allow ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾತಿಗೆ ನಿಂತರೆ ಹೇಗೆ? ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೆ, ಉತ್ತರ ಕೊಡಿ. ದಯವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದು ಸವದಿ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದಂಧೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಬೋಟ್ ಹಾಕಿ ಮರಳು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರವಾನಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೋಟ್ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಮತಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ನೂರಾರು ಬೋಟ್ ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಮರಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವಂಥ ದಂಧೆ ದಿನನಿತ್ಯ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು ಏಕೆಂದರೆ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಒಂದು ಬೋಟ್‌ಗೆ ಪರವಾನಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಿ. ನೂರಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಖಜಾನೆಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ.ಟಿ.ರವಿ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇದು ನಿಜಕ್ಕೂ ಗಂಭೀರವಾದಂಥ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ರಸ್ತೆಗಳು ಸಹ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತೆ ಇದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಮಾಫಿಯ ತಲೆ ಎತ್ತುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದು ಸವದಿ : ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯಲ್ಲಿ ಮರಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕೃತ ಪರವಾನಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮರಳು ತೆಗೆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಕೂಡ ರೆವಿನ್ಯೂ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಸಂಪಂಗಿ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಮರಳು ತೆಗೆಯುವುದರಿಂದ ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಅಂಶ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಫ್ಲೋರೈಡ್ ಅಂಶ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮರಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬಾರದೆಂದು ಒಂದು ಸುಗ್ರೀವಾಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಹೊರಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಕೆ. ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಜನತಾ ಮನೆ, ದೇವಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳಾದ ಸಮುದಾಯ ಭವನ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮರಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ರಸ್ತೆಗಳು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳು, ರಾಜ್ಯ ಹೆದ್ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮರಳು ಸಾಗಿಸುವುದರಿಂದ ಬಹುಶಃ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ರಸ್ತೆಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಾನೂನು ಸಚವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಿಸಿ ಇದಕ್ಕೊಂದು ಮರಳು ನೀತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೆ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ದೋಣಿ, ಜೆಸಿಬಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮರಳು ತೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಇರುವಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮರಳು ಮಾಫಿಯಾದಿಂದ ಪರಿಸರ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿದರೂರ್ ಶ್ರೀಶೈಲಪ್ಪ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಪ್ಪ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಮರಳು ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಎಂ.ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಮುಖವಾದಂಥ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಿ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. ಆನಂತರ ನೋಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಸುರೇಶ್‌ಕುಮಾರ್ (ಕಾನೂನು ಮತ್ತು ಸಂಸದೀಯ ವ್ಯವಹಾರ, ಪೌರಾಡಳಿತ ಇಲಾಖೆ ಸಚಿವರು) (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಪರವಾಗಿ) : ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಖಾದರ್ ರವರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಡಾ: ಮಹದೇವಪ್ಪ

ರವರು, ಮಾನ್ಯ ಸಿ.ಟಿ.ರವಿ, ಮಾನ್ಯ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯವರು, ಮಾನ್ಯ ಸಂಪಂಗಿಯವರು, ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದುಸವದಿರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮರಳು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾದಂಥ ಸಾಮಗ್ರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸತ್ಯ ಏನೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದಂಧೆಯೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಫಿಯಾ ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಿರುವಂತೆ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಇದು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಮಾನವ ಇವರೆಡನ್ನು ನಾವು ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಮರಳಿಗೆ ಒಂದು ನೀತಿ ತರಬೇಕೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರ ಒಂದು ಒಕ್ಕೊರಲಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಮರಳು ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಮರಳು ತೆಗೆಯುವದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ನಿಲುವು ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಪಕ್ಕದ ತಮಿಳುನಾಡಿ ನಲ್ಲಿರುವ ಮರಳು ನೀತಿಯನ್ನು ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಅದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಅನಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡನೆಯದು ಏನೆಂದರೆ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಏಕ ರೂಪದ ಮರಳು ನೀತಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇವತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಟಿ.ನರಸೀಪುರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಮತ್ತೆ ಫ್ಲೋರೈಟ್ ಅಂಶ ಇರುವ ಕಡೆ ಮರಳು ತೆಗೆಯವುದರಿಂದ ಏನೇನು ಸಮಸ್ಯೆ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಂಪಂಗಿಯವರು ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರುವಂಥ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿತು ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಮರಳು ನೀತಿಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಮುಂದೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸೂಕ್ತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಚೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಡಾ: ಹೆಚ್.ಸಿ. ಮಹದೇವಪ್ಪ : ಮೀಸಲಾತಿ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಸುರೇಶ್‌ಕುಮಾರ್ : ಹೊಸ ಮರಳು ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೀಸಲಾತಿ ಅಳವಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು : ಮಾನ್ಯ ಖಾದರ್‌ರವರ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಬಹುತೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕಾಲಾವಕಾಶದ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆನಂತರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ.

ಮೈಸೂರು ಮಿನರಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ

21 (44) ಡಾ: ಹೆಚ್.ಸಿ.ಮಹದೇವಪ್ಪ (ಟಿ.ನರಸೀಪುರ) : ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಉತ್ತರಿಸುವರೆ?

ಅ) ಪ್ರದೀಪ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ವೆಲ್ಲೀಷ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಎಂಎಂಎಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಅದಿರಿನ ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಇರುವುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿಯ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಿಂದ ವ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಿಂಪಡೆದಿರುವುದು ನಿಜವಲ್ಲವೇ;

ಆ) ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂ.ಗಳ ನಷ್ಟ ಉಂಟು ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಹಿಂದಿನ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಆದೇಶಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಯಾವುದೇ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು (ಸಮಗ್ರ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು).

ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್.ಯಡಿಯೂರಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು) :

ಅ) ಮೆ:ಪ್ರದೀಪ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇತರೆ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಮೆ:ಸ್ಕಂದ ಎಂಟರ್‌ಪ್ರೈಸಸ್, ಸುವಿ ಗ್ರಾನೈಟ್ಸ್, ಇಂಡಿಯನ್ ರಾಕ್ ಹಾಗೂ ವಿಕ್ಟರಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ರವರಿಗೆ ಒಟ್ಟು 2,05,000 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅದಿರಿನ ಪುಡಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಯು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಿದ್ದು, ಈ ಪೈಕಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡದೆ ಬಾಕಿ ಇದ್ದ 1,20,391 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಅದಿರನ್ನು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವಂತೆ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಖರೀದಿದಾರರು ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿ ಸಂಖ್ಯೆ: 17461/2005ನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದು, ಈ ರಿಟ್ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಲಯವು ದಿನಾಂಕ: 12.08.2005ರಂದು ನೀಡಿದ್ದ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ, ಸದರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ 175000 ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಟನ್ ಅದಿರನ್ನು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ